T073 BL III (107) Điều 100-119 Thông Giới-Nói Về 30 Pháp Ni Tát Kỳ Ba Dật Đề-Giới Pháp Của Tỳ Kheo Ni-Luật Tứ

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

ÑIEÀU 100 9ll A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Baø-giaø-baø ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø- ñaø, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, nhoùm saùu Tyø-kheo-ni ñeán cung vua xem coi nhaø veõ,9l2 vöôøn, röøng, hoà taém. Caùc cö só thaáy cô hieàm: Tyø-kheo-ni naøy khoâng bieát hoå theïn, vi phaïm phaïm haïnh. Beân ngoaøi töï xöng ta bieát chaùnh phaùp. Nhö vaäy coù gì laø chaùnh phaùp? Ñeán cung vua xem coi nhaø veõ, vöôøn, röøng, hoà taém, gioáng nhö boïn daâm nöõ, taëc nöõ! Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát taøm quyù, hieàm traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni: Sao caùc coâ laïi ñi ñeán cung vua xem coi nhaø veõ, vöôøn, röøng, hoà taém? Caùc Tyø-kheo-ni ñeán baïch vôùi Tyø-kheo. Tyø-kheo ñeán baïch leân Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni: - Caùc coâ laøm ñieàu sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc

9ll. Pali, Paâc. 4l 9l2. Hoïa ñöôøng . Pali: uyyāne cittāgare patibhānacittam, tranh veõ tuyeät taùc (ñöôïc chöng baøy) trong nhaø trang trí hoïa trong laïc vieân (cuûa Vua).

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn 2 45>

khoâng neân laøm. Nhoùm saùu Tyø-kheo-ni, sao caùc coâ ñeán xem cung vua, nhaø veõ, vöôøn, röøng, hoà taém? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch nhoùm saùu Tyø- kheo-ni roài, baûo caùc Tyø-kheo: - Caùc Tyø-kheo-ni naøy laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø nhöõng ngöôøi ñaàu tieân phaïm giôùi naøy. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, ñeán cung vua,913 xem coi nhaø veõ,914 vöôøn, röøng915, hoà taém,916 Ba-daät-ñeà. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Tyø-kheo-ni naøo ñeán cung vua, xem coi nhaø veõ, vöôøn, röøng, hoà taém. Töø ñöôøng chính ñeán ñöôøng chính, töø ñöôøng chính ñeán chaúng phaûi ñöôøng chính, töø chaúng phaûi ñöôøng chính ñeán ñöôøng chính; töø cao ñeán thaáp, töø thaáp ñeán cao, ñi ñeán maø thaáy, Ba-daät-ñeà; khoâng thaáy, Ñoät-kieát-la. Phöông tieän muoán ñi maø khoâng ñi; heïn ñi maø khoâng ñi; taát caû ñeàu Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát- la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: neáu vaøo trong cung vua ñeå taâu vieäc gì; hoaëc bò keâu hay ñöôïc thænh; hoaëc treân ñöôøng ñi ngang qua ñoù; hoaëc nôi nghæ taïm laïi ñeâm; hoaëc bò cöôøng löïc baét, hoaëc bò troùi daãn ñi, hoaëc maïng naïn, phaïm haïnh naïn; hoaëc vì vieäc Taêng, vieäc thaùp ñeán xem caùch veõ ñeå laáy kieåu; thaûy ñeàu khoâng phaïm. Hoaëc ñeán trong Taêng-giaø-lam giaùo thoï, nghe phaùp; hoaëc bò môøi treân ñöôøng ñi ngang qua ñoù; hoaëc nôi nghæ ñeâm, hoaëc bò cöôøng löïc baét, hoaëc bò troùi daãn ñi, hoaëc vì vieäc Taêng, vieäc thaùp ñeán xem vöôøn röøng, hoà taém ñeå laáy

kieåu; thaûy ñeàu khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. ÑIEÀU 1019l7 A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Baø-giaø-baø ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø- 9l>. Pali: rājāgaram, laàu caùc cuûa vua. 9l4. Vaên söùc hoïa ñöôøng . Pal: cittāgāram, nhaø ñöôïc trang trí veõ vôøi. 9l5. Vieân laâm . Pali: ārāmam vā uyyānam, coâng vieân vaø laïc vieân. 9l6. Duïc trì . Pali: pokkharanim, hoà sen. 9l7. Pali, Paêc. 2l. Nguõ phaàn: ñieàu 8l. Thaäp tuïng: l59.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn 2 454

ñaø taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø nhoùm saùu Tyø-kheo-ni loä hình taém nôi soâng, hoà, laïch nöôùc. Coù daâm nöõ, taëc nöõ, ñeán noùi vôùi caùc Tyø-kheo-ni: Caùc coâ tuoåi coøn nhoû, döôùi naùch chöa moïc loâng maø laïi xuaát gia hoïc ñaïo, tu phaïm haïnh sao? Luùc tuoåi coøn treû trung ta coù theå thoï höôûng aùi duïc. Khi giaø nua seõ tu phaïm haïnh. Nhö vaäy caû hai ñeàu ñöôïc lôïi! Trong ñoù coù vò tuoåi coøn nhoû nghe noùi nhö vaäy sinh loøng khoâng vui. Baáy giôø, caùc cö só thaáy ñeàu cô hieàm: Caùc Tyø-kheo-ni naøy khoâng bieát hoå theïn, beân ngoaøi töï xöng laø toâi bieát chaùnh phaùp. Nhö vaäy coù gì laø chaùnh phaùp? ÔÛ truoàng maø taém nôi soâng, ao, hoà, laïch nöôùc, gioáng nhö boïn daâm nöõ, taëc nöõ khoâng khaùc! Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni: Sao caùc coâ taém loä hình nôi soâng, suoái, ao, hoà, laïch nöôùc? Caùc Tyø-kheo-ni baïch vôùi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch leân Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni: - Caùc coâ laøm ñieàu sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, (749al) laøm vieäc khoâng neân laøm. Naøy Tyø-kheo-ni, sao caùc coâ loä hình taém nôi soâng, suoái, ao, hoà, laïch nöôùc? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch nhoùm saùu Tyø- kheo-ni roài baûo caùc Tyø-kheo: - Nhoùm saùu Tyø-kheo-ni naøy laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø nhöõng ngöôøi ñaàu tieân phaïm giôùi naøy. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo- ni kieát giôùi goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, loä hình taém trong nöôùc soâng, nöôùc suoái, nöôùc ngoøi,918 nöôùc ao,919 Ba-daät-ñeà. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Tyø-kheo-ni neân duøng boán caùch ñeå che hình khi taém: nôi khuùc quanh bôø soâng cuûa doøng nöôùc; nôi coù boùng caây che; hoaëc laø nöôùc che khuaát; hoaëc duøng y che thaân. Vôùi Ba caùch treân khoâng ñöôïc laáy vaø trao vaät duïng cho nhau920. Duøng y che thaân, ñöôïc pheùp laøm taát caû söï vieäc nhö phaùp. Tyø-kheo-ni naøo loõa hình taém nôi soâng, suoái, ao, hoà, laïch nöôùc maø

9l8. Trong baûn: thaâm thuyû , nöôùc saâu. Toáng Nguyeân Minh: cöø thuyû 9l9….taém trong …nöôùc ao, Pali khoâng coù chi tieát naøy. Thaäp tuïng: Taém khoûa thaân taïi choã troáng. 920. Baát ñaéc töông thuû döõ khí vaät . Baûn Cung, khoâng coù chöõ baát.

nöôùc thaám heát thaân, Ba-daät-ñeà; nöôùc thaám khoâng heát thaân, Ñoät-kieát- la. Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát- la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: choã khuùc quanh cuûa bôø soâng, choã coù boùng caây che, nôi ngaên che bôûi nöôùc; hoaëc duøng y ngaên che thaân, hoaëc bò cöôøng löïc baét; thaûy ñeàu khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. ÑIEÀU 10292l A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Baø-giaø-baø ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø- ñaø, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân cho pheùp Tyø-kheo-ni saém y taém. Nhoùm saùu Tyø-kheo-ni nghe Ñöùc Theá Toân cho pheùp Tyø-kheo-ni saém y taém, lieàn saém nhieàu y taém vöøa roäng vöøa lôùn. Tyø-kheo-ni thaáy hoûi: - Ñöùc Phaät cho pheùp caùc Tyø-kheo-ni chöùa naêm y. Ñaây laø y gì? Luïc quaàn ni noùi: - Ñaây laø y taém cuûa chuùng toâi. Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát taøm quyù, hieàm traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni: Ñöùc Theá Toân cho pheùp chöùa y taém. Sao laïi saém nhieàu y taém vöøa roäng vöøa lôùn? Caùc Tyø-kheo-ni baïch vôùi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø- kheo quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni: - Caùc coâ laøm ñieàu sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Taïi sao Tyø-kheo-ni laïi saém y taém vöøa roäng vöøa lôùn? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch nhoùm saùu Tyø- kheo-ni roài baûo caùc Tyø-kheo: - Nhoùm saùu Tyø-kheo-ni naøy laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø nhöõng ngöôøi ñaàu tieân phaïm giôùi naøy. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo- ni kieát giôùi goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, saém y taém phaûi saém cho ñuùng löôïng. Trong ñaây ñuùng löôïng laø, beà daøi saùu922 gang tay Phaät, roäng hai gang röôõi. Neáu

92l. Pali, Paâc. 22. Thaäp tuïng: ñieàu l28. 922. Pali: daøi 4 gang, roäng 2 gang. Thaäp tuïng (T2>nl4>5, tr. >>5a20): daøi 5 gang, roäng 2 gang röôõi.

quaù923, Ba-daät-ñeà. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Y taém: y duøng che thaân khi taém. Tyø-kheo-ni naøo saém y taém beà daøi quaù löôïng, beà roäng ñuùng; beà daøi ñuùng, beà roäng quaù löôïng; hay caû hai ñeàu quaù löôïng, töï caét roïc laøm thaønh, Ba-daät-ñeà; khoâng thaønh Ñoät-kieát-la. Neáu baûo ngöôøi khaùc laøm, caét roïc thaønh thì Ba-daät-ñeà; khoâng thaønh, Ñoät-kieát-la. Neáu vì ngöôøi khaùc laøm, thaønh hay khoâng thaønh, thaûy ñeàu Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo, Ba-daät-ñeà. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni, Sa-di-ni, Ñoät- kieát-la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: laøm ñuùng löôïng hay döôùi möùc quy ñònh; hoaëc ñöôïc vaät ñaõ thaønh, caét boû cho ñuùng phaùp; hoaëc choàng lôùp; thaûy ñeàu khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn

taâm, thoáng naõo, böùc baùch. ÑIEÀU 103 924 A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Baø-giaø-baø ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø- ñaø, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, coù moät Tyø-kheo-ni muoán caét may Taêng- giaø-leâ.925 Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø noùi: Coâ em ñem ñeán ñaây toâi may cho. Coâ ni lieàn ñem vaûi y ñeán. Coâ ni kia laø ngöôøi thoâng minh, nhieàu ngöôøi quen bieát, kheùo hay giaùo hoùa, neân Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø coù yù nghó muoán cho Tyø-kheo-ni kia cuùng döôøng mình laâu daøi, neân caét xong ñeå ñoù, khoâng chòu may. Baáy giôø, tinh xaù maø Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø ôû bò phaùt hoûa, vaûi y bò chaùy, gioù thoåi bay töù taûn. Cö só thaáy cô hieàm: Tyø-kheo-ni naøy khoâng bieát hoå theïn. Beân ngoaøi töï xöng toâi tu chaùnh phaùp. Nhö vaäy coù gì laø chaùnh phaùp? Tyø-kheo-ni caét y cuûa ngöôøi ta roài, sao khoâng may cho xong, ñeå bò löûa chaùy, gioù thoåi bay lung tung? Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø: Sao coâ caét y cuûa ngöôøi ta roài khoâng may ñeå bò chaùy, gioù thoåi bay töù tung?

92>. Pali, theâm, phaûi caét boû (Pali: chedanakam). 924. Cf. Pali, Paâc. 2>. Thaäp tuïng: ñieàu l>0. Tham chieáu, Taêng kyø, Ni-taùt-kyø l7. 925. Pali: coâ naøy may xaáu, caàn thaùo ra ñeå may laïi. Thaäp tuïng, ñieàu l>0: Thí-vieät-sa , ñeä töû cuûa Thaâu-la-nan-ñaø, thaùo y ra roài may laïi khoâng ñöôïc.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn 2 457

Caùc Tyø-kheo-ni baïch vôùi chö Tyø-kheo. Chö Tyø-kheo baïch leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø- kheo, quôû traùch Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø: - Coâ laøm ñieàu sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp cuûa Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Sao Tyø-kheo-ni caét y maø khoâng may lieàn ñeå bò chaùy, gioù thoåi bay töù taùn? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: - Tyø-kheo-ni naøy laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø ngöôøi ñaàu tieân phaïm giôùi naøy. Töø nay veà sau Ta vì Tyø-kheo-ni kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, may Taêng-giaø-leâ quaù naêm ngaøy, Ba-daät-ñeà. Khi Ñöùc Theá Toân vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi nhö vaäy roài, coù Tyø- kheo-ni tìm caàu Taêng-giaø-leâ, xuaát y ca-thi-na, saùu vieäc naïn khôûi, sinh nghi, Ñöùc Phaät daïy: - Coù nhöõng vieäc nhö vaäy thì khoâng phaïm. Töø nay veà sau neân noùi giôùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, may Taêng-giaø-leâ926 quaù naêm ngaøy, Ba-daät-ñeà. Tröø khi tìm caàu Taêng-giaø-leâ, xuaát ca-thi-na y, saùu vieäc naïn phaùt sinh. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Tyø-kheo,927 Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät- kieát-la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: tìm caàu Taêng-giaø-leâ; xuaát y coâng ñöùc; naêm ngaøy may xong; saùu vieäc naïn khôûi; hoaëc khi may, khi lieäu lyù, hoaëc khoâng coù dao, khoâng coù kim, khoâng coù chæ, thieáu vaûi khoâng ñuû; hoaëc ngöôøi chuû cuûa y phaù giôùi, phaù kieán, phaù oai nghi; hoaëc bò cöû, hoaëc dieät

taãn; hoaëc ñaùng dieät taãn; hoaëc do vieäc naøy ñöa ñeán maïng naïn, phaïm haïnh naïn neân khoâng may thaønh thì quaù naêm ngaøy khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. ÑIEÀU 104928 A. DUYEÂN KHÔÛI

926. Pali: cīvaram visibbetvā ... neva sibbeyya, - sau khi thaùo y ra... khoâng khaâu laïi... Khoâng xaùc ñònh phaûi laø Taêng-giaø-leâ. 927. Baûn Haùn bò caét ngang vaø nhaûy soùt. Theo nhö caùc ñieàu maø saép laïi. 928. Pali, Paâc 24. Thaäp tuïng: ñieàu l>l.

Moät thôøi, Ñöùc Baø-giaø-baø ôû treân giaûng ñöôøng Cao caùc, beân bôø soâng Di haàu, taïi nöôùc Tyø-xaù-ly. Baáy giôø chuùng Taêng nhaän ñöôïc nhieàu söï cuùng döôøng. Coù Tyø-kheo-ni ñeå Taêng-giaø-leâ trong phoøng khoâng troâng coi, khoâng hong phôi, bò truøng moái gaëm, laøm hoaïi saéc. Veà sau, söï cuùng döôøng chuùng Taêng bò giaùn ñoaïn, vò Tyø-kheo-ni aáy khoâng xem laïi Taêng- giaø-leâ tröôùc khi mang vaøo thoân, khi laáy duøng môùi thaáy Taêng-giaø-leâ bò truøng moái laøm hoaïi saéc. Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát taøm quyù, hieàm traùch Tyø-kheo-ni naøy: Taïi sao ñeå Taêng-giaø-leâ trong phoøng khoâng troâng coi, khoâng hong phôi, ñeå truøng moái gaëm laøm hoaïi saéc? Caùc Tyø-kheo-ni ñeán baïch chö Tyø-kheo. Chö Tyø-kheo ñeán baïch leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch Tyø-kheo-ni naøy: - Coâ laøm ñieàu sai quaáy chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa- moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Taïi sao ñeå Taêng-giaø-leâ trong phoøng khoâng troâng coi, khoâng hong phôi, ñeå truøng moái laøm hoaïi saéc? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch roài baûo caùc Tyø- kheo: - Tyø-kheo-ni naøy laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø ngöôøi ñaàu tieân phaïm giôùi naøy. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, quaù naêm ngaøy khoâng xem929 Taêng-giaø-leâ, Ba- daät-ñeà. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Tyø-kheo-ni naøo ñeå Taêng-giaø-leâ trong phoøng, moãi naêm ngaøy phaûi ñeán xem, khoâng xem Ba-daät-ñeà. Ngoaøi Taêng-giaø-leâ, caùc y khaùc moãi naêm ngaøy khoâng xem coi, Ñoät-kieát-la. Ngoaøi caùc loaïi y ra, caùc vaät duïng khaùc, moãi naêm ngaøy khoâng xem coi, khieán cho maát, truøng moái laøm hoaïi saéc, Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát- la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: ñeå Taêng-giaø-leâ trong phoøng moãi naêm ngaøy ñeán

929. Nguõ nhaät baát khaùn ; Thaäp tuïng: nguõ daï baát khaùn nguõ y .
Pali: quaù naêm ngaøy khoâng khoaùc Taêng-giaø-leâ.

xem coi; hoaëc caát nôi kieân coá; hoaëc gôûi cho ngöôøi, ngöôøi nhaän caát noùi: Coâ cöù yeân taâm, toâi seõ vì coâ coi ngoù cho; hay vò kia vì sôï maát neân khoâng nhaát thieát moãi naêm ngaøy khoâng xem coi; thaûy khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch9>0. ÑIEÀU 105 9>l A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Baø-giaø-baø ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø- ñaø, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø coù quen bieát ngöôøi ñaøn-vieät töø laâu, muoán doïn côm vaø daâng y cho Taêng. Thaâu-la- nan-ñaø nghe lieàn ñeán hoûi: “Toâi nghe oâng muoán doïn côm vaø daâng y cho Taêng, coù ñuùng khoâng?” Ngöôøi ñaøn-vieät traû lôøi, “Ñuùng.” Thaâu-la-nan- ñaø noùi: “Chuùng Taêng coâng ñöùc lôùn, oai thaàn lôùn, nhieàu ñaøn-vieät daâng cuùng. OÂng coøn nhieàu choã ñeå cuùng. Nay chæ neân cuùng côm; khoûi phaûi daâng y.” Ngöôøi ñaøn-vieät thuaän theo lôøi neân khoâng saém y, trong ñeâm chæ chuaån bò thöùc aên ñeå cuùng. Saùng sôùm, ngöôøi ñaøn-vieät ñeán thænh ni Taêng thoï thöïc. Caùc Tyø-kheo-ni maëc y böng baùt ñeán nhaø thí chuû, ngoài yeân nôi choã ngoài. Baáy giôø, ngöôøi ñaøn-vieät quan saùt caùc Tyø-kheo-ni, oai nghi roõ neùt, phaùp phuïc teà chænh, töï aên naên thoát leân lôøi: “Chuùng Taêng toát ñeïp theá naøy, taïi sao ngaên caûn khoâng ñeå cho toâi ñöôïc daâng y cuùng döôøng?” Caùc Tyø-kheo-ni nghe noùi nhö vaäy, môùi hoûi ngöôøi ñaøn-vieät: “Vì nhaân duyeân naøo maø thoát leân nhöõng lôøi noùi nhö vaäy?” Ngöôøi ñaøn-vieät trình baøy ñaày ñuû nhaân duyeân. Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu- ñaø, öa hoïc giôùi, bieát taøm quyù, hieàm traùch Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø: “Taïi sao coâ ngaên caûn vieäc cuùng y cho chuùng Taêng?” Caùc Tyø-kheo-ni baïch vôùi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch leân Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo quôû traùch Thaâu-la-nan-ñaø: - Coâ laøm ñieàu sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa- moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Taïi sao coâ ngaên caûn vieäc cuùng y cho chuùng Taêng? Duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch roài, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø- kheo:

9>0. Baûn Haùn, heát quyeån 26. 9>l. Pali, Paêc. 26.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn 2 460

- Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø naøy laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø ngöôøi ñaàu tieân phaïm giôùi naøy. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo- ni kieát giôùi goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, caûn trôû vieäc cuùng y cho chuùng Taêng,932 Ba-daät- ñeà. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Chuùng: cuõng nhö treân. Y: coù möôøi loaïi nhö tröôùc. Tyø-kheo-ni gaây trôû ngaïi vieäc cuùng y cho chuùng Taêng Ba- daät-ñeà. Ngoaøi chuùng Taêng, gaây trôû ngaïi vôùi ngöôøi khaùc, Ñoät-kieát-la. Ngoaøi y ra, gaây trôû ngaïi ñoái vôùi caùc vaät khaùc Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát- la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: ngöôøi ta cuùng ít, khuyeân cuùng nhieàu;

muoán cuùng ít ngöôøi, khuyeân cuùng nhieàu ngöôøi; muoán cuùng thöù thoâ, khuyeân cuùng thöù teá; hoaëc noùi vui chôi, noùi choã vaéng, noùi gaáp gaùp, noùi trong moäng, muoán noùi vieäc naøy nhaàm noùi vieäc khaùc; thaûy ñeàu khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. ÑIEÀU 106 9>> A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Baø-giaø-baø ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø- ñaø, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø coù Tyø-kheo-ni maëc y Taêng-giaø-leâ cuûa ngöôøi khaùc maø khoâng noùi vôùi chuû, vaøo thoân khaát thöïc. Ngöôøi chuû khoâng bieát, nghó laø y mình ñaõ bò maát, sau ñoù tìm kieám thì thaáy Tyø-kheo-ni kia maëc ñi, lieàn noùi: - Coâ phaïm toäi aên troäm. Coâ ni kia noùi: - Toâi khoâng aên troäm y cuûa coâ. Toâi laáy maëc vôùi yù nghó laø cuûa ngöôøi quen thaân. Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát taøm quyù, quôû traùch Tyø-kheo-ni kia: Taïi sao coâ khoâng noùi vôùi chuû maø troäm laáy y cuûa ngöôøi ta maëc, khieán cho hoï töôûng

9>2. Pali: ganassa cīvaralābham, söï nhaän y cuûa chuùng (gana: moät nhoùm, khoâng phaûi Taêng: sangha) 9>>. Pali, Paêc. 25. Taêng kyø: ñieàu 7l.

laø y cuûa hoï ñaõ bò maát? Tyø-kheo-ni lieàn ñeán baïch vôùi chö Tyø-kheo. Chö Tyø-kheo ñeán baïch leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø- kheo, quôû traùch Tyø-kheo-ni kia: - Coâ laøm ñieàu sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa- moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Taïi sao Tyø-kheo-ni troäm y maëc maø khoâng noùi vôùi chuû, khieán ngöôøi töôûng laø y ñaõ maát maø ñi tìm kieám? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch roài baûo caùc Tyø- kheo: - Tyø-kheo-ni naøy laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø ngöôøi ñaàu tieân phaïm giôùi naøy. Töø nay veà sau, Ta vì Tyø-kheo-ni kieát giôùi goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, laáy y cuûa ngöôøi khaùc maëc maø khoâng hoûi chuû, Ba-daät-ñeà. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Tyø-kheo-ni naøo laáy y cuûa ngöôøi khaùc maëc, khoâng noùi vôùi chuû, maø ñi vaøo trong thoân khaát thöïc, Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát- la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: coù noùi vôùi chuû; hay laø quen thaân, hoaëc ngöôøi quen thaân noùi: Coâ cöù maëc ñi, toâi seõ vì coâ noùi vôùi chuû cho, thì khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. ÑIEÀU 107 9>4 A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Baø-giaø-baø ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø- ñaø, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø Baït-nan-ñaø Thích töû coù sai hai Sa-di, moät ngöôøi teân laø Nhó ngöôøi kia teân laø Maät. Moät ngöôøi thoâi tu, moät ngöôøi maëc aùo ca-sa gia nhaäp chuùng ngoaïi ñaïo. Nhoùm saùu Tyø-kheo-ni laáy aùo cuûa Sa-moân ñem cho ngöôøi thoâi tu, vaø cho ngöôøi gia nhaäp (75lal) ngoaïi ñaïo kia. Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát taøm quyù, quôû

traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni: Taïi

9>4. Pali, Paêc. 28. Cf. Thaäp tuïng: ñieàu l>2. Taêng kyø: ñieàu 72. Nguõ phaàn: ñieàu 87. Caên baûn: ñieàu l42.

sao caùc coâ ñem aùo cuûa Sa-moân cho ngöôøi thoâi tu vaø cho ngöôøi nhaäp ngoaïi ñaïo! Caùc Tyø-kheo-ni ñeán baïch vôùi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch leân Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni: - Caùc coâ laøm ñieàu sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Taïi sao caùc coâ ñem aùo cuûa Sa-moân cho ngöôøi thoâi tu vaø cho ngöôøi nhaäp ngoaïi ñaïo? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch nhoùm saùu Tyø- kheo-ni roài baûo caùc Tyø-kheo: - Caùc Tyø-kheo-ni naøy laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø nhöõng ngöôøi ñaàu tieân phaïm giôùi naøy. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, ñem aùo Sa-moân935 cho ngöôøi ngoaïi ñaïo, baïch y, Ba-daät-ñeà. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo: nghóa nhö treân. Baïch y: ngöôøi taïi gia. Ngoaïi ñaïo: ngöôøi xuaát gia ngoaøi giaùo phaùp cuûa Ñöùc Phaät. AÙo Sa-moân: aùo hoaïi saéc9>6. Tyø-kheo-ni naøo duøng aùo cuûa Sa-moân cho, ngöôøi kia nhaän, Ba-daät- ñeà. Ngöôøi naøy cho maø ngöôøi kia khoâng nhaän, Ñoät-kieát-la. Phöông tieän muoán cho maø khoâng cho, höùa heïn seõ cho maø khoâng cho, taát caû ñeàu Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát- la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: cho cha meï; cho thôï laøm thaùp, cho thôï laøm giaûng ñöôøng, phoøng oác, tính töông ñöông giaù trò thöùc aên maø cho; hoaëc bò cöôøng löïc ñoaït; thaûy ñeàu khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. ÑIEÀU 108 9>7 A. DUYEÂN KHÔÛI

9>5. Nguõ phaàn: y Tyø-kheo-ni. 9>6. Pali. Vin. iv. 286: samanacīvaram…kappakatam, y cuûa Sa-moân, y ñaõ ñöôïc taùc tònh. 9>7. Pali, Paêc. 27. Nguõ phaàn: ñieàu 84. Thaïp tuïng: ñieàu l>7. Caên baûn: ñieàu l47.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn 2 46>

Moät thôøi, Ñöùc Baø-giaø-baø ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø- ñaø, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, ni chuùng nhaän ñöôïc y cuùng döôøng nhö phaùp muoán ñem chia. Thaâu-la-nan-ñaø coù nhieàu ñeä töû, luùc ñoù ñi vaéng. Thaâu-la-nan-ñaø coù yù nghó muoán ngaên caûn vieäc phaân y nhö phaùp, vì sôï ñeä töû cuûa mình khoâng nhaän ñöôïc phaàn. Caùc Tyø-kheo-ni bieát yù nghó ñoù, trong soá caùc Tyø-kheo-ni bieát, coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát taøm quyù, hieàm traùch Thaâu-la-nan-ñaø: Taïi sao coâ coù yù nghó ngaên caûn vieäc phaân y nhö phaùp cuûa chuùng Taêng, vì sôï ñeä töû cuûa coâ khoâng nhaän ñöôïc phaàn? Caùc Tyø-kheo-ni ñeán baïch vôùi chö Tyø-kheo. Chö Tyø-kheo ñeán baïch leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy

taäp hôïp Taêng Tyø-kheo quôû traùch Thaâu-la-nan-ñaø: - Coâ laøm ñieàu sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa- moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Taïi sao coâ laïi coù yù nghó ngaên vieäc phaân y nhö phaùp cuûa chuùng Taêng, chæ vì sôï ñeä töû cuûa coâ khoâng nhaän ñöôïc phaàn? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch Thaâu-la-nan-ñaø roài baûo caùc Tyø-kheo: - Tyø-kheo-ni naøy laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø ngöôøi ñaàu tieân phaïm giôùi naøy. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, coù yù nghó, "Chuùng Taêng phaân y nhö phaùp," beøn ngaên caûn khoâng cho phaân, chæ vì sôï ñeä töû khoâng nhaän ñöôïc phaàn,938 Ba-daät-ñeà. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Chuùng Taêng: cuõng nhö tröôùc ñaõ giaûi. Phaùp: nhö phaùp, nhö luaät, nhö lôøi Phaät daïy. Y: coù möôøi loaïi nhö treân. Tyø-kheo-ni naøo coù yù nghó ngaên caûn vieäc phaân y nhö phaùp cuûa chuùng Taêng, vì sôï ñeä töû cuûa mình khoâng nhaän ñöôïc phaàn, Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát- la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: hoaëc chia luùc phi thôøi, phi phaùp bieät chuùng, phi phaùp hoøa hôïp chuùng, phaùp bieät chuùng, tôï phaùp bieät chuùng, tôï phaùp hoøa hôïp chuùng, phi phaùp, phi luaät, phi Phaät daïy. Neáu khi saép chia maø sôï maát,

9>8. Chæ vì sôï... Pali khoâng coù chi tieát naøy. Thaäp tuïng: khi Taêng chia y, maø khoâng tuøy thuaän...

sôï hö hoûng, ngaên thì khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. ÑIEÀU 109 9>9 A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Baø-giaø-baø ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø- ñaø, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Taêng chuùng Tyø-kheo-ni nhö phaùp xuaát y ca-thi-na940. Nhoùm saùu Tyø-kheo-ni coù yù nghó, - Mong chuùng Taêng hoâm nay khoâng xuaát y ca-thi-na, maø sau naøy seõ xuaát, ñeå cho naêm söï ñöôïc buoâng xaû keùo daøi94l. Caùc Tyø-kheo-ni bieát nhoùm saùu Tyø-kheo-ni coù yù nghó, - Mong chuùng Taêng hoâm nay khoâng xuaát y ca-thi-na, maø sau naøy seõ xuaát, ñeå cho naêm söï ñöôïc buoâng xaû keùo daøi. Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát taøm quyù, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni: Taïi sao caùc coâ coù yù nghó, mong chuùng Taêng hoâm nay khoâng xuaát y ca-thi-na, maø sau naøy seõ xuaát, ñeå cho naêm söï ñöôïc buoâng xaû keùo daøi? Caùc Tyø-kheo-ni baïch vôùi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo baïch leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp caùc Taêng Tyø-kheo, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni: - Caùc coâ laøm ñieàu sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Taïi sao caùc coâ coù yù nghó, mong chuùng Taêng hoâm nay khoâng xuaát y ca-thi-na, maø sau naøy seõ xuaát, ñeå cho naêm söï ñöôïc buoâng xaû keùo daøi? Duøng voâ soá

phöông tieän quôû traùch xong, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø- kheo: - Nhoùm saùu Tyø-kheo-ni naøy laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø nhöõng ngöôøi ñaàu tieân phaïm giôùi naøy. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø- kheo- ni kieát giôùi goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, coù yù nghó, “Mong chuùng Taêng khoâng xuaát y ca-

9>9. Pali, cf. Paêc. 29. Tham chieáu, Nguõ phaàn (tr.96a29), ñieàu l84: ngaên caûn thoï y ca-thi-na. Thaäp tuïng 46 (T2>nl4>5, tr.>>6bl4), Ba-daät-ñeà l>5: Thaâu-lan-nan-ñaø hy voïng y maø chöa nhaän ñöôïc neân khoâng thuaän theo Taêng xaû y ca-thi-na. Xem Ni-taùt-kyø > (thoâng giôùi). 940. Xuaát Ca-thi-na y, xaû töï nhieân do heát thôøi hieäu, hay do taùc phaùp xaû. Duyeân khôûi ñieàu hoïc naøy, Luaät Pali (Vin.iv. 287) noùi, do moät cö só, nhaân leã laïc thaønh tinh xaù maø oâng döïng ñeå cuùng Taêng, yeâu caàu Taêng taùc phaùp xaû y ca-thi-na ñeå oâng ñöôïc cuùng döôøng y phi thôøi cho caû hai boä. Neáu ca-thi-na chöa xaû, y chæ ñöôïc phaân chia cho caùc vò ñaõ an cö trong truù xöù thoâi. 94l. Naêm ñieàu lôïi trong thôøi gian cuûa y ca-thi-na; töùc 5 ñieàu luaät (Ba-daät-ñeà l, 2, >2, >>, 42) ñöôïc nôùi loûng (phoùng xaû). Xem Phaàn iii Ch. v, ôû sau.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn 2 465

thi-na hoâm nay, sau seõ xaû, ñeå naêm vieäc phoùng xaû ñöôïc keùo daøi,” 942 Ba-daät-ñeà. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Taêng: cuõng nhö treân. Phaùp: nhö phaùp, nhö luaät, nhö lôøi Phaät daïy baûo. Tyø-kheo-ni naøo coù yù nghó ñình hoaõn vieäc xaû y ca-thi-na nhö phaùp cuûa chuùng Taêng, vì muoán cho naêm söï ñöôïc buoâng xaû keùo daøi, Ba-daät- ñeà. Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát- la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: neáu xuaát chaúng phaûi thôøi; phi phaùp bieät chuùng, phi phaùp hoøa hôïp chuùng, phaùp bieät chuùng, tôï phaùp bieät chuùng, tôï phaùp hoøa hôïp chuùng, phi phaùp, phi luaät, phi lôøi Phaät daïy baûo. Hoaëc khi xuaát maø sôï maát, hö hoûng, neân ngaên khieán khoâng xuaát thì khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. ÑIEÀU 110 94> A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Baø-giaø-baø ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø- ñaø, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø Taêng Tyø-kheo-ni muoán xuaát y ca-thi-na944. Nhoùm saùu Tyø-kheo-ni coù yù nghó: Nay Taêng Tyø-kheo-ni nhö phaùp xuaát y ca-thi-na, ta neân ngaên ñöøng xuaát, ñeå naêm söï ñöôïc buoâng xaû keùo daøi. Caùc Tyø-kheo-ni bieát yù cuûa nhoùm saùu Tyø-kheo-ni muoán ngaên Taêng Tyø- kheo-ni nhö phaùp xaû y coâng ñöùc ñeå naêm söï ñöôïc buoâng xaû keùo daøi. Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát taøm quyù, hieàm traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni: Taïi sao caùc coâ coù yù nghó ngaên Taêng Tyø-kheo-ni nhö phaùp xuaát y ca-thi- na vì muoán naêm söï ñöôïc buoâng xaû keùo daøi? Tyø-kheo-ni ñeán baïch vôùi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch leân Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni: - Caùc coâ laøm ñieàu sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân,

chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc

942. Tham chieáu Pali, Paêc. 29: dubbalacīvarapaccāsāya cīvarakālasamaya atikkāmeyya, pācittiyan ti, ñaët hy voïng nôi y khoâng chaéc chaén, neáu quaù thôøi cuûa y, Ba-daät-ñeà. Cf. Thaäp tuïng: Hy voïng ñöôïc y yeáu, maø thoï ca-thi-na, Ba-daät-ñeà. 94>. Thaäp tuïng: ñieàu l>6. Caên baûn: ñieàu l46 944. Xem ñieàu l09 treân.

khoâng neân laøm. Tyø-kheo-ni chuùng muoán nhö phaùp xuaát y ca-thi- na, taïi sao caùc coâ ngaên khoâng xuaát, vì muoán naêm söï ñöôïc buoâng xaû keùo daøi? Duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch roài, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø- kheo: - Caùc Tyø-kheo-ni naøy laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø nhöõng ngöôøi ñaàu tieân phaïm giôùi naøy. Töø nay veà sau, Ta vì Tyø-kheo-ni kieát giôùi goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, coù yù ngaên Taêng Tyø-kheo-ni xuaát y ca-thi-na, vì muoán naêm söï ñöôïc buoâng xaû keùo daøi, Ba-daät-ñeà. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Taêng: cuõng nghóa nhö treân. Phaùp: nhö phaùp, nhö luaät, nhö lôøi Phaät daïy baûo. Tyø-kheo-ni naøo coù yù nghó ngaên Tyø-kheo-ni Taêng nhö phaùp xuaát y ca-thi-na, vì muoán khieán cho naêm ñieàu ñöôïc buoâng xaû laâu; noùi roõ raøng Ba-daät-ñeà; noùi khoâng roõ raøng Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát- la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: xuaát y ca-thi-na phi thôøi, phi phaùp bieät chuùng, phi phaùp hoøa hôïp chuùng, phaùp bieät chuùng, tôï phaùp bieät chuùng, tôï phaùp hoøa hôïp chuùng, phi phaùp, phi luaät, phi lôøi Phaät daïy. Hoaëc khi xuaát y, sôï maát hay hö hoûng, cho neân ngaên thì khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. ÑIEÀU 111 945 A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø-ñaø taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, coù Tyø-kheo-ni tranh caõi, ñeán Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø noùi: Yeâu caàu coâ vì toâi giaûi quyeát söï tranh caõi naøy. Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø laø ngöôøi thoâng minh trí tueä, laø ngöôøi coù khaû naêng chaám döùt nhöõng vieäc caõi coï xaûy ra. Nhöng cuoái cuøng coâ ñaõ khoâng tìm caùch daäp taét traùnh söï naøy. Tyø-kheo-ni kia vì cuoäc tranh caõi naøy maø khoâng ñöôïc hoøa hôïp, saàu öu, neân thoâi tu. Chuùng Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch Thaâu-la-nan-ñaø: Tyø- kheo-ni ñöôïc yeâu caàu giaûi quyeát söï tranh caõi, sao cuoái cuøng khoâng duøng

945. Pali, Paâc. 45. Caên baûn: ñieàu l48.

phöông tieän ñeå daäp taét traùnh söï naøy, khieán Tyø-kheo-ni kia do söï tranh caõi naøy khoâng ñöôïc hoøa giaûi maø phaûi boû tu? Tyø-kheo-ni ñeán baïch vôùi caùc

Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø- kheo, quôû traùch Thaâu-la-nan-ñaø: - Coâ laøm ñieàu sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa- moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Taïi sao coâ khoâng vì Tyø-kheo-ni kia hoøa giaûi söï tranh caõi khieán cho coâ ni kia phaûi thoâi tu? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch roài, baûo caùc Tyø- kheo: - Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø naøy laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø ngöôøi ñaàu tieân phaïm giôùi naøy. Töø nay veà sau, Ta vì Tyø- kheo-ni kieát giôùi goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, ñöôïc Tyø-kheo-ni khaùc yeâu caàu: "Coâ vì toâi daäp taét traùnh söï naøy" maø khoâng tìm caùch ñeå daäp taét,946 Ba-daät-ñeà. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Traùnh söï: coù boán loaïi nhö tröôùc ñaõ giaûi. Tyø-kheo-ni kia noùi vôùi caùc Tyø-kheo-ni khaùc: Coâ vì toâi daäp taét traùnh söï naøy maø Tyø-kheo-ni aáy khoâng tìm caùch daäp taét traùnh söï ñoù, Ba- daät-ñeà. Tröø caùc traùnh söï ra, neáu coù caùc vieäc caõi coï nhoû khaùc, khoâng tìm caùch ñeå daäp taét, Ñoät-kieát-la. Neáu baûn thaân coù traùnh söï maø khoâng tìm phöông tieän giaûi quyeát, Ñoät-kieát-la. Tröø Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, ngöôøi khaùc coù traùnh söï maø khoâng taïo phöông tieän ñeå giaûi quyeát, Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát- la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: neáu chaám döùt; hoaëc vì hoï taïo phöông tieän; hoaëc bò beänh, hoaëc noùi khoâng ñöôïc; hoaëc ngöôøi kia phaù giôùi, phaù kieán, phaù oai nghi, hoaëc bò cöû toäi, hoaëc dieät taãn, hoaëc ñaùng dieät taãn, hoaëc töø vieäc naøy ñöa ñeán maïng naïn, phaïm haïnh naïn neân khoâng tìm caùch chaám döùt thì khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch.

946. Pali: sādhūti sā panisutitvā pacchā anantarayikinī neva vūpasameyya..., Coâ ni aáy ñaõ nhaän lôøi, nhöng sau ñoù maëc duø khoâng coù bò trôû ngaïi gì maø khoâng coá daäp taét...

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn 2 469

ÑIEÀU 112 947 A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Baø-giaø-baø ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø- ñaø, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Baït-nan-ñaø Thích töû coù hai Sa-di, moät ngöôøi teân laø Nhó, moät ngöôøi teân Maät948. Moät ngöôøi boû ñaïo, moät ngöôøi mang aùo ca-sa gia nhaäp trong chuùng ngoaïi ñaïo. Nhoùm saùu Tyø-kheo-ni ñem thöùc aên cho baïch y vaø ngöôøi gia nhaäp ngoaïi ñaïo949. Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát taøm quyù, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni: Taïi sao caùc coâ ñem thöùc aên cho baïch y gia nhaäp ngoaïi ñaïo? Caùc Tyø-kheo-ni baïch vôùi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo baïch leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni: - Caùc coâ laøm ñieàu sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân

laøm. Taïi sao caùc coâ ñem thöùc aên cho baïch y gia nhaäp ngoaïi ñaïo? Duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch roài, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø- k heo: - Tyø-kheo-ni naøy laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø ngöôøi ñaàu tieân phaïm giôùi naøy. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, ñem thöùc aên cho baïch y vaø ngöôøi gia nhaäp ngoaïi ñaïo950 thöùc aên coù theå aên,951 Ba-daät-ñeà. Theá Toân vì Tyø-kheo-ni kieát giôùi nhö vaäy, thì coù vò nghi khoâng daùm ñeå döôùi ñaát cho, khoâng daùm sai ngöôøi cho, Ñöùc Phaät daïy: - Cho pheùp sai ngöôøi cho hoaëc ñeå döôùi ñaát cho. Töø nay veà sau neân noùi giôùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, töï tay caàm thöùc aên cho baïch y vaø ngöôøi gia nhaäp

947. Pali, Paâc. 46; tham chieáu, Paâc. 28. Taêng kyø: ñieàu 8l 948. Xem ñieàu l07 treân. 949. Duyeân khôûi, Pali, Vin.iv >02: Thullanandā töï tay ñöa thöùc aên cöùng vaø meàm cho vuõ coâng vaø ca kyõ, nhö Paâc 28, thay - y Sa-moân (samancīvaram) baèng - thöùc aên cöùng vaø meàm (khādanīyam vā bhojanīyam vā). 950. Haùn: baïch y nhaäp ngoaïi ñaïo giaû . Pali: Pali: agārikassa vā paribbājakassa vā paribbajikāya vā, - cho ngöôøi taïi gia hay nam nöõ xuaát gia (ngoaïi ñaïo). Tham chieáu Paêc. 28. 95l. Haùn: khaû ñaïm thöïc giaû . Trong giôùi vaên keát laàn sau, khoâng coù chi tieát naøy. Pali: cho thöùc aên cöùng vaø meàm (khādanīyam vā bhojanīyam vā)

ngoaïi ñaïo aên,952 Ba-daät-ñeà. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Baïch y: ngöôøi chöa xuaát gia. Ngoaïi ñaïo: ngöôøi xuaát gia ngoaøi Phaùp cuûa Ñöùc Phaät. Thöùc aên nhai95>: nhö tröôùc ñaõ giaûi. Tyø-kheo-ni naøo, töï ñem thöùc aên cho baïch y vaø ngöôøi gia nhaäp ngoaïi ñaïo; ngöôøi naøy cho, ngöôøi kia nhaän; (ngöôøi cho) Ba-daät-ñeà; ngöôøi kia khoâng nhaän, (ngöôøi cho) Ñoät-kieát-la. Phöông tieän muoán cho maø khoâng cho, heïn seõ cho roài aên naên khoâng cho; taát caû ñeàu Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát- la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: hoaëc ñeå döôùi ñaát cho, hoaëc sai ngöôøi cho; hoaëc cho cha meï, cho thôï laøm thaùp, hoaëc bò cöôøng löïc ñoaït; thaûy ñeàu khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. ÑIEÀU 113 954 A. DUYEÂN KHÔÛI Moât thôøi, Ñöùc Theá Toân ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø-ñaø, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø nhoùm saùu Tyø-kheo-ni ñaûm ñöông vieäc nhaø, xay luùa, giaõ gaïo, naáu côm, rang thoùc, naáu thöùc aên, hoaëc traûi giöôøng, choã ngoài, ngoïa cuï; hoaëc queùt ñaát, muùc nöôùc, nhaän söï sai khieán cuûa ngöôøi. Caùc cö só thaáy ñeàu bóu moâi cöôøi nhaïo, noùi: Gioáng nhö vôï toâi ñaûm ñöông vieäc nhaø, naøo laø xay luùa, giaõ gaïo, naáu côm... cho ñeán nhaän söï sai khieán cuûa ngöôøi. Nhoùm saùu Tyø-kheo-ni naøy ñaâu coù khaùc gì? Vì vaäy, caùc cö só sinh taâm khinh maïn, khoâng cung kính. Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni: Taïi sao caùc coâ ñaûm ñöông vieäc nhaø, naøo laø xay luùa,

giaõ gaïo... cho ñeán nhaän söï sai khieán cuûa ngöôøi, khoâng khaùc vôùi ngöôøi ñôøi nhö vaäy? Caùc Tyø-kheo-ni ñeán baïch vôùi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo baïch leân Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp caùc Taêng Tyø-kheo 952. Xem cht. 2l2 treân. 95>. Thöïc ñaïm ; trong giôùi vaên chæ noùi thöïc . Ñaây chæ moät trong hai loaïi thöùc aên, cöùng vaø meàm. Xem cht. 2l2 treân. 954. Pali, Paêc. 44. Caên baûn: ñieàu l5>. Cf. Nguõ phaàn: ñieàu l48. Taêng kyø: ñieàu 84. Thaäp tuïng: ñieàu l42

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn 2 471

quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni: - Caùc coâ laøm ñieàu sai traùi, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Taïi sao caùc coâ ñaûm ñöông vieäc nhaø, naøo laø xay luùa, giaõ gaïo... cho ñeán ñeå ngöôøi sai, nhö ngöôøi ñôøi khoâng khaùc? Duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch roài, Phaät baûo caùc Tyø- kheo: - Caùc Tyø-kheo-ni naøy laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø nhöõng ngöôøi ñaàu tieân phaïm giôùi naøy. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi goàm möôøi cuù coù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, laøm ngöôøi sai khieán cho baïch y955, Ba-daät-ñeà. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Laøm ngöôøi sai khieán cho baïch y: töùc nhö treân, xay luùa, giaõ gaïo... cho ñeán nhaän söï sai khieán cuûa ngöôøi. Tyø-kheo-ni kinh doanh gia nghieäp, naøo xay luùa, giaõ gaïo cho ñeán nhaän laøm söù giaû cho ngöôøi, taát caû ñeàu Ba- daät-ñeà. Tyø-kheo, tuøy theo vieäc laøm maø ñònh toäi. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát-la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: neáu vì cha meï beänh hoaëc bò troùi coät, maø traûi giöôøng, ngoïa cuï, queùt ñaát, muùc nöôùc, cung caáp nhöõng vaät caàn duøng, chòu söï sai khieán; hoaëc vì ngöôøi öu-baø-di coù tín taâm bò beänh, hoaêc bò troùi buoäc, maø traûi giöôøng, ngoïa cuï, queùt ñaát, muùc nöôùc, giuùp ñôõ hoï; hoaëc bò cöôøng löïc baét buoäc; taát caû ñeàu khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. ÑIEÀU 114 956 A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Baø-giaø-baø ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø- ñaø, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø nhoùm saùu Tyø-kheo-ni töï tay quay sôïi. Caùc cö só thaáy ñeàu bóu moâi cöôøi, - Y nhö vôï toâi quay sôïi. Tyø-kheo-ni cuõng vaäy, ñaâu coù khaùc gì! Caùc cö só sinh taâm khinh maïn, khoâng cung kính. Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni:

955. Pali: gihiveyyāvaccam kareyya, chaáp taùc coâng vieäc gia ñình, phuïc dòch ngöôøi taïi gia. Cf. Nguõ phaàn, ñieàu l48: ...vì aåm thöïc maø chaáp taùc vieäc nhaø cuûa baïch y. 956. Pali, Paâc. 4>. Caên baûn: ñieàu l56 (& l55). Nguõ phaàn: ñieàu l6> (cf. ñieàu l97). Thaäp tuïng: ñieàu l46.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn 2 47l

Sao caùc coâ töï quay sôïi? Tyø-kheo-ni baïch vôùi chö Tyø-kheo. Chö Tyø-kheo baïch leân Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp caùc Taêng Tyø-kheo, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni: - Caùc coâ laøm ñieàu sai traùi, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Taïi sao caùc coâ töï quay sôïi, khoâng khaùc ngöôøi ñôøi? Duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch roài, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø- kheo: - Caùc Tyø-kheo-ni naøy laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø nhöõng ngöôøi ñaàu tieân phaïm giôùi naøy. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheoni kieát giôùi goàm möôøi cuù coù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, töï tay quay sôïi, Ba-daät-ñeà. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Sôïi: coù möôøi loaïi nhö treân957. Tyø-kheo-ni naøo töï tay quay sôïi, moät voøng laø phaïm moät Ba-daätñeà. Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieátla. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: neáu töï mình taùch sôïi, vaø se sôïi958; hoaëc bò cöôøng löïc baét buoäc thì khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. ÑIEÀU 115 959 A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Baø-giaø-baø ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyøñaø, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø ñeán giôø, maëc y, böng baùt, ñeán nhaø cö só, traûi choã ngoài maø ngoài. Ngöôøi vôï cuûa só luùc aáy côûi y phuïc anh laïc, vaøo vöôøn sau taém goäi. Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø voäi laáy y phuïc anh laïc cuûa baø ta maëc vaøo roài naèm treân giöôøng cuûa cö só. Tröôùc ñoù oâng choàng ñi vaéng. Khi trôû veà, vaøo trong nhaø chôït thaáy

957. Ñoaïn treân, chöa thaáy ôû ñaâu. Coù theå chæ l0 loaïi sôïi ñeå deät möôøi loaïi vaûi (y). Xem Phaàn I, ch. iii, Ni-taùt-kyø l, cht. 9. Pali: coù 6 loaïi chæ sôïi (suttam): khomam (gai), kappāsikam (goøn),

koseyyam (luïa), kambalam(loâng thuù), sānam (gai thoâ), bhangam (gai lôùn ñeå may boá). 958. Saùch tuyeán hôïp tuyeán . 959. Pali, Paêc. 42.

Thaâu-la-nan-ñaø naèm, töôûng laø vôï cuûa mình, lieàn ñeán naèm, choaøng tay sôø vaø hoân. Khi rôø phaûi ñaàu troïc, hoûi: - Coâ laø ai? Thaâu-la-ñaø traû lôøi: - Toâi laø Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø. OÂng cö só noùi: - Taïi sao coâ maëc y phuïc anh laïc cuûa vôï toâi, naèm treân giöôøng toâi, khieán toâi töôûng laø vôï toâi? Coâ ñi ra mau, töø nay coâ ñöøng ñeán nhaø naøy nöõa!960 Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch Thaâu-la-nan-ñaø: Taïi sao coâ laïi maëc y phuïc anh laïc cuûa vôï ngöôøi ta, naèm treân giöôøng cuûa hoï? Tyø-kheo-ni ñeán baïch vôùi chö Tyø-kheo. Chö Tyø-kheo baïch leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch Thaâu-la-nan-ñaø: - Coâ laøm ñieàu sai traùi, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Samoân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Taïi sao coâ laïi vaøo nhaø cö só, maëc y phuïc anh laïc cuûa vôï ngöôøi ta, naèm treân giöôøng cuûa hoï, khieán cho choàng hoï cô hieàm quaùi laï nhö theá? Duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch

roài, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø- kheo: - Tyø-kheo-ni naøy laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø ngöôøi ñaàu tieân phaïm giôùi naøy. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi goàm möôøi cuù coù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, vaøo trong nhaø baïch y,961 hoaëc ngoài hoaëc naèm, treân giöôøng nhoû, giöôøng lôùn962, Ba-daät-ñeà. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Nhaø baïch y: laø thoân xoùm. Giöôøng nhoû: giöôøng ñeå ngoài. Giöôøng lôùn: giöôøng ñeå naèm. Tyø-kheo-ni naøo vaøo trong nhaø baïch y, hoaëc ngoài hoaëc naèm nôi

960. Pali khoâng coù chi tieát nhö vaäy. Chæ noùi, caùc Tyø-kheo-ni duøng gheá daøi (āsandī) hay vaùn ngöïa (ñi-vaêng, Pali: pallanka) 96l. Pali, khoâng coù chi tieát naøy 962. Tieåu saøng, ñaïi saøng . Pali: āsandim vā pallankam vā paribhuñjeyya, thoï duïng

tröôøng kyû hay gheá ñôn (thaûm ñeå ngoài keát giaø). Xem giaûi thích ñoaïn döôùi. Cf. D. i. 7: Sa-moân Gotama khoâng ngoài naèm treân caùc loaïi giöôøng nhö āsandī (gheá baønh?), pallanka

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn 2 47>

giöôøng nhoû, giöôøng lôùn; hoâng dính nôi giöôøng, moät laàn trôû mình phaïm moät Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát- la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: hoaëc maéc phaûi beänh theá naøo ñoù; hoaëc nôi giöôøng ngoài moät mình; hoaëc vì chuùng Tyø-kheo-ni ñoâng ngöôøi; hoaëc bò beänh teù xæu, hoaëc bò cöôøng löïc baét, hoaëc bò troùi buoäc, hoaëc maïng naïn; phaïm haïnh naïn; thaûy ñeàu khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. ÑIEÀU 11696> A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Baø-giaø-baø ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø- ñaø, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø coù soá ñoâng Tyø-kheo-ni, ñeán nöôùc Caâu-taùt- la. Treân ñöôøng ñi ñeán moät thoân khoâng coù truù xöù. Caùc coâ noùi vôùi ngöôøi chuû nhaø noï, xin traûi toïa cuï trong nhaø nghæ laïi moät ñeâm. Saùng ngaøy ñi maø khoâng töø bieät chuû nhaø. Sau ñoù thoân bò phaùt hoûa, nhaø bò chaùy. Khi löûa chaùy, ngöôøi cö só nghó raèng trong nhaø coù ngöôøi neân khoâng chaïy ñeán ñeå chöõa chaùy, vì vaäy nhaø bò chaùy saïch. Cö só hoûi: Tyø-kheo-ni ñaâu? Coù ngöôøi cho bieát, hoï ñi heát roài. Caùc cö só cô hieàm, noùi: Caùc Tyø-kheo-ni naøy khoâng bieát taøm quyù. Beân ngoaøi töï xöng toâi tu chaùnh phaùp. Nhö vaäy coù gì laø chaùnh phaùp? Taïi sao xin chuû nghæ ñeâm laïi trong nhaø, saùng ngaøy khoâng töø bieät chuû nhaø maø boû ñi? Chuùng toâi töôûng laø trong nhaø coù ngöôøi neân khoâng chöûa chaùy, khieán cho nhaø bò chaùy saïch! Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc trí tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch caùc Tyø-kheo-ni: Taïi sao caùc coâ noùi vôùi chuû nhaø xin ôû laïi ñeâm; khi ñi khoâng töø bieät chuû, khieán cho löûa chaùy heát nhaø ngöôøi ta? Tyø-kheo-ni ñeán baïch vôùi chö Tyø-kheo. Chö Tyø-kheo ñeán baïch leân Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch caùc Tyø-kheo-ni: - Taïi sao caùc coâ xin chuû nghæ ñeâm laïi

trong nhaø ngöôøi ta, khi ñi khoâng töø bieät chuû, khieán cho nhaø ngöôøi ta bò chaùy heát? Duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch roài, Phaät baûo caùc Tyø- kheo: - Caùc Tyø-kheo-ni naøy laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø nhöõng

96>. Pali, khoâng roõ töông ñöông.

ngöôøi ñaàu tieân phaïm giôùi naøy. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo- ni kieát giôùi goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, ñeán nhaø baïch y, xin chuû doïn choã nghæ ñeâm, saùng ngaøy boû ñi maø khoâng töø bieät chuû, Ba-daät-ñeà. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Nhaø baïch y: laø thoân xoùm. Nghæ ñeâm: nôi nguû laïi ñeâm. Doïn choã: hoaëc traûi baèng coû, baèng laù, cho ñeán töï traûi baèng ngoïa cuï giaï. Tyø-kheo-ni naøo ñeán trong nhaø baïch y, xin chuû cho doïn choã nguû ñeâm, saùng ngaøy ñi maø khoâng töø bieät; ra khoûi cöûa ngoõ, Ba-daät-ñeà. Moät chaân beân trong, moät chaân beân ngoaøi, phöông tieän muoán ñi maø khoâng ñi, heïn ñi maø khoâng ñi, taát caû ñeàu Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát- la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: coù töø bieät chuû tröôùc khi ñi; hoaëc tröôùc coù ngöôøi ôû trong nhaø roài; hoaëc nhaø khoâng chuû; hoaëc laø phöôùc xaù; hoaëc laø thaân haäu; hay thaân haäu noùi: Coâ cöù ñi, toâi seõ noùi vôùi chuû cho. Hoaëc nhaø bò saäp ñoå, hay bò löûa chaùy, hoaëc trong nhaø coù raén ñoäc, thuù döõ, hoaëc boïn giaëc xaâm nhaäp; hoaëc bò cöôøng löïc baét, hoaëc bò coät troùi, hoaëc maïng naïn, phaïm haïnh naïn; thaûy ñeàu khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. ÑIEÀU 117 964 A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Baø-giaø-baø ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø- ñaø taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø coù nhoùm saùu Tyø-kheo-ni tuïng caùc loaïi taïp chuù thuaät965, nhö chuù chi tieát, chuù Saùt-lôïi, chuù quyû, chuù kieát hung; hoaëc hoïc taäp caùch boùi quay baùnh xe höôu;966 hoaëc hoïc taäp ñeå hieåu bieát aâm thanh.

964. Pali, Paâc. 49. Nguõ phaàn: ñieàu l90 (tuïng vaø daïy ngöôøi tuïng). Thaäp tuïng: ñieàu l40. Caên baûn: ñieàu l50 965. Taïp chuù thuaät , caùc moân hoïc (chuù thuaät) taïp nhaïp voâ ích. Xem, Tröôøng A-haøm l>, kinh - A-ma-truù, Tl, tr.84cl. Xem, Pali, D. 9, lieät keâ caùc loaïi chuù thuaät (tiracchāna-vijjā: khoa hoïc suùc sinh): anga-vijjā (chi tieát chuù), khoa xem töôùng tay chaân; khattiya-vijjā (saùt-lò chuù), khoa xem töôùng cho vua chuùa

 966. chuyeån loäc luaân . Pali: miga-cakka.

Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni: Taïi sao caùc coâ hoïc taäp tuïng caùc loaïi chuù nhö chi tieát, cho ñeán hieåu roõ caùc aâm thanh? Quôû traùch roài, chö ni ñeán baïch vôùi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch

leân Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø- kheo, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo-ni: - Caùc coâ laøm ñieàu sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Taïi sao caùc coâ taäp tuïng caùc loaïi chuù thuaät, cho ñeán hieåu bieát aâm thanh? Quôû traùch xong, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Caùc Tyø-kheo-ni naøy laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø nhöõng ngöôøi ñaàu tieân phaïm giôùi naøy. Töø nay veà sau Ta vì Tyø-kheo-ni kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, taäp tuïng chuù thuaät cuûa theá tuïc,967 Ba-daät-ñeà. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Chuù thuaät cuûa theá tuïc: nhö chuù chi tieát, cho ñeán tìm hieåu, giaûi thích aâm thanh... Tyø-kheo-ni naøo, taäp tuïng chuù thuaät cuûa theá tuïc... cho ñeán aâm thanh, hoaëc khaåu thoï, hoaëc chaáp vaên tuïng; noùi roõ raøng, Ba-daät-ñeà. Noùi khoâng roõ raøng, Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát- la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: hoaëc tuïng chuù ñeå trò beänh truøng trong ruoät; hoaëc tuïng chuù ñeå trò aên ban ñeâm khoâng tieâu; hoaëc hoïc saùch vôû, hoaëc tuïng chuù theá tuïc haøng phuïc ngoaïi ñaïo; hoaëc tuïng chuù ñeå trò ñoäc; hoaëc duøng ñeå hoä thaân; thaûy ñeàu khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. ÑIEÀU 118968 Tyø-kheo-ni naøo, daïy ngöôøi tuïng taäp chuù thuaät, Ba-daät-ñeà.

967. Pali: tiracchānavijjā(suùc sinh minh), ñöôïc giaûi thích laø caùc hoïc thuaät cuûa theá gian, khoâng lieân heä Thaùnh ñaïo. Caùc moân hoïc naøy ñöôïc coi laø baét nguoàn töø Veä ñaø (thaàn bí), neân cuõng thöôøng hieåu laø minh chuù. Trong ñieàu luaät naøy, quy ñònh Tyø-kheo-ni khoâng ñöôïc hoïc caùc moân hoïc theá tuïc, chöù khoâng phaûi chæ caám hoïc buøa chuù. 968. Nhö ñieàu luaät treân. ÔÛ ñaây caám daïy. Pali, Paêc. 50. Thaäp tuïng: ñieàu l4l. Caên baûn: ñieàu l5l

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn 2 477

ÑIEÀU 119 969 A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø-ñaø, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø coù moät Tyø-kheo-ni teân laø Baø-la, ñoä ngöôøi nöõ coù thai xuaát gia, thoï giôùi cuï tuùc. Sau ñoù, ngöôøi aáy sinh moät ñöùa con trai, boàng vaøo thoân xoùm khaát thöïc. Caùc cö só thaáy cô hieàm: Tyø-kheo-ni naøy khoâng bieát taøm quyù, phaïm baát tònh haïnh. Beân ngoaøi töï xöng toâi tu chaùnh phaùp. Nhö vaäy coù gì laø chaùnh phaùp? Haõy xem ngöôøi xuaát gia naøy môùi sinh con! Caùc Tyø-kheo-ni nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu-ñaø, öa hoïc giôùi, bieát taøm quyù, quôû traùch Tyø-kheo-ni Baø-la naøy: Taïi sao coâ ñoä ngöôøi nöõ coù thai? Tyø-kheo-ni ñeán baïch vôùi chö Tyø-kheo. Chö Tyø-kheo ñeán baïch Phaät. Ñöùc Phaät duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch Tyø-kheo-ni Baø-la naøy: - Coâ laøm ñieàu sai traùi, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa- moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Taïi sao ñoä ngöôøi coù thai? Duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch roài, Ñöùc Phaät baûo

caùc Tyø- kheo: - Tyø-kheo-ni naøy laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø ngöôøi ñaàu tieân phaïm giôùi naøy. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp cöûu truï. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, ñoä ngöôøi nöõ coù thai thoï giôùi cuï tuùc, Ba-daät-ñeà. Theá Toân vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo-ni khoâng bieát hoï coù thai hay khoâng coù thai, sau môùi bieát; neân trong soá ñoù coù vò taùc phaùp saùm Ba-daät-ñeà, hoaëc nghi. Phaät daïy: - Khoâng bieát thì khoâng phaïm. Töø nay veà sau neân noùi giôùi nhö vaày: Tyø-kheo-ni naøo, bieát ngöôøi nöõ coù thai maø ñoä cho thoï giôùi cuï tuùc, Ba-daät-ñeà. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo-ni: nghóa nhö treân. Neáu Tyø-kheo-ni naøo bieát ngöôøi nöõ coù thai, ñoä cho thoï giôùi cuï tuùc; taùc phaùp yeát-ma ba laàn xong, Hoøa thöôïng ni Ba-daät-ñeà. Taùc phaùp yeát- ma laàn thöù hai xong, phaïm ba Ñoät-kieát-la. Taùc phaùp yeát-ma laàn thöù nhaát

969. Pali, Paêc. 6l. Nguõ phaàn: ñieàu ll5. Caên baûn: ñieàu lll.

xong, phaïm hai Ñoät-kieát-la. Baïch xong, moät Ñoät-kieát-la. Baïch chöa xong, Ñoät-kieát-la. Tröôùc khi chöa baïch, cho caïo ñaàu, maëc aùo, chuaån bò thoï giôùi cuï tuùc, hoaëc taäp hôïp ñaõ ñuû chuùng, taát caû ñeàu Ñoät- kieát-la. Tyø-kheo, Ñoät-kieát-la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: Neáu khoâng bieát; hoaëc tin lôøi noùi cuûa ngöôøi kia; hoaëc tin lôøi ngöôøi ñaùng tin; hoaëc tin cha meï hoï noùi, trao giôùi cuï tuùc roài, sau sinh con, khoâng phaïm. Sau khi sinh roài nghi khoâng daùm boàng aúm, Phaät daïy: Neáu ñöùa beù chöa coù theå rôøi meï thì Tyø-kheo-ni töï mình phaûi nuoâi döôõng, cho pheùp laøm taát caû vieäc laøm cuûa baø meï: cho buù söõa, suù côm, nuoâi naáng. Sau ñoù coù söï nghi khoâng daùm cuøng nguû vôùi con trai naøy trong moät nhaø. Phaät daïy: Neáu con trai chöa theå rôøi meï ñöôïc thì ñöôïc pheùp cuøng nguû moät choã, khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.